

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 665. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm14571/facsimile.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

berøer paa Graden, Omfanget og Betskaffenheden af den foregaaende historiske Kjærlighed.

Fra dette Stæde turde vi vel finde Skolens spær mindre gaadefulde, og temmelig godt kunne forklare os det tydske Særlyd. At nemlig i det Mindste Schleglerne ere Sachser, og Schelling en Buxtemberger, veed man, og at den ny Poesie og Philosophie har fundet alle sine Hovedinger, og sit meste Publikum, i den evangeliske og historiske, Kirkes Bemærker, er nok ingen uvovelig Paaskand. Betænke vi nu, hvad der kunde bevæge historiske Folke-Stammer til at udvandre, da maae vi vel svare: Lyst til Eventyr, og spørge vi hvad der kunde forbinde dem med Lybsterne, da maatte det ligeledes være et eventyrligt Forhold til Historien; de indbildte sig at Mennesket skulde fuldkommes i dem, ligesom Lybsterne meende, de skulde udvikle Mennesket, og sagtens maatte de da føle sig trukne til hinanden. De elskede altsaa Historien, kun fordi det laae, og den syntes dem at ligge i deres Natur; som de elskede Historien, elskede de naturligvis ogsaa Christendommen, og naar denne Følelse engang blev sig selv klar, maatte de nødvendig anstue og stræbe at begribe Historien i deres Natur, ret egentlig at undersøge sig Historien, thi de ansaae sig jo selv for det historiske Folk, der havde inblemmet sig i det ypperste Natur-Folk, for deri at udvikles og begribes. De maatte altsaa

anstue Historie og Christendom, som et kolossalist mytisk Eventyr, der egentlig havde kun dem at betyde, og var et fuldent Gys, saasnart de med Vinene havde indtaget, og i Tanken til-egnet sig det. Man kan gjerne see ad denne Ud-vikling, som den og paa en vis Maade fortjener, men hindre Historien fra at skaffe den, vil nok falde vanskeligt, da Historien pleier at kjendes ved sine Børn, om den end nødes til at erklære dem for arveløse, der forud have optaget deres Kro, og tilsat den paa deres egne Veie. Saameget er i al Fald vist, at baade Niebelung-Rimmet, Heite-Bogen, og de fleste historiserende Digte fra den tydske Middel-Alder, ere lutter Eventyr, og at det Samme er Tilfældet med de historiserende Digte, der høre til den saakaldte ny Skole, ligesom Ingen skal kunne nægte, at dens Philosophemer over Verdens-Historie og Christendom ere, selv hos Hovedmændene som Kovallis og Schelling, heel eventyrlige. Ja, naar vi betragte den hele Røse i de nu forløbne tyde Aar, maa den da ikke staae for os som et Eventyr! Vi see en Klynge af store Hoveder træde op, med den gigantiske Plan at bygge et Drømme-Tempel, der kunde rumme hele Verden og Liden, og fra hvis Tag man klarlig kunde gennemskue Himlen, kolossalist Buer hævede sig vakkelig, som ved en Trylle-Kraft, og vidunderlige, hidtil uhorit, Toner klang, som om de klinger Malme i deres dybe Leie vare forvandlede, hoor de laae, til en

Harpe, Bierg = Kander slog; og nu — synes det hele os som en Drøm, Templet synes nedfunket til et Betlingst Propplæ, og Sangen forvandet til et tomt, urimeligt Eventyr, der kun foreviges i de Heldbergste Karb og et. Dødt er Novalis, Dieck lever kun med Helrene i sine Eventyr, et Liv, der ubentvivt fjeder ham selv, Werner og F. Schlegel har taget Flugten ind i den mekanisk saliggjørende Kirke, Schelling veed man neppe hvor er, og et stort Spørgsmaal, om han veed det selv; men i al Fald er det Smaafolk mod Hine, som mindre søe end fløve og udvande deres store Dyd, for detaf at bygge sig smaae Etenboms = Huse i den nyeste Smag.

Zmidlerid, Skinnit maa ikke bebrage os, Høved = Mandenes Værker vidne, at det var ikke Alt Hind, om end Kanden ei var den bedste, og Kampen mod Napoleon og Frankrig er virkelig deres Efter = Mæle. Der var historisk Blod i de Bildmands Karer, det sprudlede eventyrlig, og bruste derfor hurtig ud i Eventyr og Dramaturgie; man vilde skabe et Epos af sig selv, istedenfor at udvikle sig i et historisk Drama, og lade Historien selv indfælde det i sit Epos, man vilde Synd og Umueligheder, og sprængte sig derfor snart, men man angav en Løse, som ei kan hentes, om Mennesket skal leve, man slog paa Strænge, der ere de eneste, som, med Christendommens Hjelp, og under dens Haand, kan sætte Liv i Folkene, og at de gamle Tydskere

